

เขาพนมขวด

ชื่อแหล่ง	เขาพนมขวด
ที่ตั้ง	ตำบลธงไชย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
เส้นทางเข้าสู่แหล่ง	จากจังหวัดเพชรบุรีไปตามทางหลวงหมายเลข 3173 (ไปทางเขาหลวง) ห่างจากเขาวังประมาณ 1 กิโลเมตร เขาพนมขวดอยู่ทางขวา
สภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม	
สภาพภูมิศาสตร์	เขาลูกโดด กลางที่ราบ
แหล่งน้ำ	
ประวัติ	เขาพนมขวด เป็นภูเขาลูกโดด ลูกเล็ก ๆ สูงประมาณ 20 เมตร ตั้งอยู่ริมทางรถไฟ ติดกับโรงพยาบาลเพชรบุรี บนเขามีเจดีย์องค์หนึ่ง เดิมเจ้าอาวาสวัดสระบัวสร้างไว้ต่อมาถูกฟ้าผ่าชำรุด เมื่อ พ.ศ. 2404 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จประพาสและทอดพระเนตรการแรกนาหลวง บริเวณเขาหลวงที่ริมเขาพนมขวด ได้ทอดพระเนตรเห็นเจดีย์หักพังลงมา จึงโปรดเกล้าฯ ให้ซ่อมใหม่ โดยสร้างเสริมให้ใหญ่กว่าของเดิม แล้วให้บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ 7 องค์ ซึ่งได้จากเมืองลำพูน เมืองน่าน และประเทศพม่า ไว้ภายในองค์เจดีย์ พร้อมใบลานจารึกอักษรบาลีอวาทปาฏิโมกข์
หลักฐานทางด้านโบราณคดี	<p>พระเจดีย์ทรงกลม เป็นเจดีย์เก่าที่ได้รับการบูรณะระหว่างสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ลักษณะทางสถาปัตยกรรมเป็นเจดีย์แบบทรงกลม หรือทรงระฆังแบบศิลปะอยุธยา ซึ่งเป็นแบบที่นิยมมากในสมัยรัชกาลที่ 4 การบูรณะในครั้งนั้น ได้มีการคงรูปแบบของเจดีย์องค์เดิมไว้บางส่วน คือ บัลลังก์แปดเหลี่ยม ไม่ได้ทำเป็นบัลลังก์สี่เหลี่ยมมีเสาหอนแบบที่นิยม เช่น พระธาตุจอมเพชร บนพระนครคีรี</p>
การกำหนดอายุสมัย	อยุธยา-รัตนโกสินทร์
การประกาศขึ้นทะเบียน	ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน
รูปแบบของแหล่งโบราณคดี	สถานที่ที่เป็นที่สักการะของคนในท้องถิ่น
วันเวลาที่ปฏิบัติงาน	สำรวจ 4 กันยายน 2539 บันทึก 7 กันยายน 2539
ผู้ปฏิบัติงาน	นางสาวพุง วงษ์น้อย
ที่มาของข้อมูล	ประชุมประกาศรัชกาลที่ 4

ภาพประกอบ:

เจดีย์บนยอดเขาพนมขวัด เป็นเจดีย์ทรงกลม แบบศิลปะอยุธยา ได้รับการบูรณะในสมัย
รัชกาลที่ 4 ภายในบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ